

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

**за ратифициране на Договора за приятелство, добросъседство
и сътрудничество между Република България и Република
Македония**

Член единствен. Ратифицира Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония, подписан на 1 август 2017 г. в Скопие, Република Македония.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2017 г.
и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Димитър Главчев)

М О Т И В И

към проекта на Закон за ратифициране на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония

Република Македония има специфично място в политиката на Република България в Югоизточна Европа предвид общата история, икономическите и културните връзки, контактите между гражданите на двете страни и общата граница. Република България беше първата държава, която призна независимостта на Република Македония на 15 януари 1992 г.

През 1999 г. по българска инициатива бе подписана Съвместна декларация на министър-председателя на Република България и председателя на правителството на Република Македония. След този период въпреки диалога и декларативните положителни сигнали от страна на властите в Скопие реални действия срещу антибългарската пропаганда и отказ от претенции към Република България не бяха отчетени.

Поради тези причини Република България инициира през 2008 г. преговори за подписване на Договор за приятелство, добросъседство и сътрудничество. В продължение на години всички правителства, представляващи целия политически спектър на Република България, бяха ангажирани в този преговорен процес, отстоявайки българския национален интерес. Проектът беше подписан на 1 август 2017 г. в Скопие от министър-председателя на Република България Бойко Борисов и от председателя на правителството на Република Македония Зоран Заев.

Основна цел на международния договор е да надгради Съвместната декларация от 1999 г., като придаде обвързващ международноправен характер на политическите ангажименти и допълни тези ангажименти с нови задължения за държавите.

Във връзка с това следва да бъдат отчетени следните нови моменти в договора:

- отчитането в преамбюла на значението на общата история на двете държави;
- създаването на международноправна гаранция за ненамеса във вътрешния работи на Република България чрез разпоредбата на чл. 11, параграф 5;
- създаването на правна основа за организирането на съвместни чествания на общи исторически събития и личности;

- създаването на Съвместна мултидисциплинарна експертна комисия по историческите и образователните въпроси, която има за цел да допринесе за обективно тълкуване на историята;
- въвеждане на задължение за предприемането на ефикасни мерки за предотвратяване на недобронамерена пропаганда от страна на институции и агенции и за обезкуражаване на дейности на частни субекти, насочени към подстрекателство към насилие, омраза или други подобни действия, които биха навредили на отношенията между страните;
- създаването на Съвместна междуправителствена комисия, която ще се съпредседателства от министрите на външните работи на двете държави и която ще изпълнява функциите на механизъм за мониторинг на изпълнението на разпоредбите на договора.

По отношение на съдържанието на проекта на договор следва да бъдат отчетени следните особености:

Договорът се състои от преамбюл и 14 члена. Преамбюлът закрепва основните принципи, на основата на които ще се развиват двустранните отношения между Република България и Република Македония, а именно: уважение, доверие, разбирателство, добросъседство, взаимно зачитане на интересите на двете държави и отчитане на общата история, която свързва двете държави.

Членове 1, 2 и 3 регламентират формите на сътрудничество между двете държави в рамките на Организацията на обединените нации (ООН), Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, Съвета на Европа и други международни организации и форуми.

Член 4 предвижда, че двете държави ще провеждат срещи между представителите на органите на държавната власт на различни равнища и ще си съдействат за поддържане на контактите между местните власти и гражданите на двете страни.

Членове 5, 6 и 7 създават предпоставки за подобряването на икономическите, финансовите и търговските отношения между държавите, насърчаване на взаимните инвестиции и осигуряване на тяхната защита. Предвижда се осигуряването на подкрепа за разширяването на туристическия обмен и на транспортните връзки и комуникациите, включително в рамките на регионалните инфраструктурни проекти.

Член 8 регламентира усилването на сътрудничеството в областта на културата, образованието, здравеопазването, социалната политика и спорта. Важен момент представлява създаването на Съвместната мултидисциплинарна експертна комисия по историческите и образователните въпроси.

Особено внимание заслужава и параграф 3, който създава правната основа за осъществяването на съвместни чествания на общи исторически събития и личности, насочени към укрепването на добросъседските отношения.

Член 9 предвижда, че страните ще имат по-голяма ангажираност в защитата на авторските и интелектуалните права на творците от двете страни, а чл. 10 - че страните ще разширят сътрудничеството си по гражданските, наказателните и административните въпроси, както и за решаването на хуманитарните и социалните проблеми на техните граждани.

Член 11 регламентира, че страните няма да предприемат, да подтикват към и да поддържат действия, насочени срещу другата страна, които имат неприятелски характер; няма да допускат техните територии да бъдат използвани от организации и групи, които имат за цел извършването на подривни, сепаратистки и застрашаващи спокойствието и сигурността на другата страна действия; предвидено е, че страните няма да предявяват териториални претенции една спрямо друга и че всяка страна има правото да защитава правата и интересите на своите граждани на територията на другата страна в съответствие с международното право.

Особено внимание заслужава параграф 5, който предвижда, че Република Македония потвърждава, че нищо от нейната Конституция не може и не трябва да се тълкува, че представлява или някога ще представлява основа за намеса във вътрешните работи на Република България, с цел защита на статута и правата на лица, които не са нейни граждани.

Предложеният текст създава гаранция на двустранна договорна основа, че ще бъде зачетен принципът от Устава на ООН за ненамеса във вътрешните работи на суверенна държава.

Параграф 6 доразвива гореизложените идеи, като предвижда, че страните ще предприемат ефикасни мерки за предотвратяване на недобронамерена пропаганда от страна на институции и агенции и ще обезкуражават дейности на частни субекти, насочени към подстрекателство към насилие, омраза или други подобни действия, които биха навредили на техните отношения.

Член 12 регламентира създаването на Смесена междуправителствена комисия, която ще се съпредседателства от министрите на външните работи на двете държави и ще контролира ефективното изпълнение на договора.

В заключение, чл. 13 и 14 представляват заключителните разпоредби на договора и предвиждат, че той подлежи на ратифициране съгласно конституционните изисквания на двете държави.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Валери Симеонов)

**ДОГОВОР
ЗА
ПРИЯТЕЛСТВО, ДОБРОСЪСЕДСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО
МЕЖДУ
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ**

Република България и Република Македония (наричани по-нататък общо „Договарящи се страни“),

Изхождайки от общия стремеж за по-нататъшно развитие на добросъседството, приятелството и сътрудничеството между двете държави,

Дълбоко убедени в необходимостта от развитие на сътрудничеството на базата на взаимното уважение, доверие, разбирателство, добросъседство и взаимно зачитане на интересите на техните държави,

Вярвайки, че всестраниното развитие и задълбочаване на приятелските, добросъседски отношения между тях отговаря на интересите на народите на Република България и Република Македония,

Убедени в необходимостта от укрепване на сигурността и мира, сътрудничеството и доверието в Югоизточна Европа,

Приветствайки стремежа на Република Македония за интеграция в европейските и евроатлантическите структури,

Вярвайки, че конструктивният диалог по всички аспекти на двустранните отношения, както и по регионални и международни въпроси ще допринесе за по-нататъшното развитие на връзките между двете държави на равнопоставена основа,

Потвърждавайки фундаменталното значение на Съвместната декларация от 22 февруари 1999 г. в отношенията между двете държави,

Имайки предвид общата им история, която свързва двете държави и народите им,

Зачитайки принципите на Устава на Организацията на обединените нации и документите на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа,

както и демократичните принципи, залегнали в актовете на Съвета на Европа,

Се договориха за следното:

Член 1

Двете Договарящи се страни ще развият всеобхватни отношения помежду си в съответствие с основните принципи на международното право и добросъседството.

Член 2

1. Двете Договарящи се страни ще си сътрудничат в рамките на Организацията на обединените нации, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, Съвета на Европа и други международни организации и форуми.

2. Двете Договарящи се страни ще развият сътрудничеството помежду си в областта на европейската и евроатлантическата интеграция, насочено към успешната подготовка на Република Македония за присъединяването ѝ към Европейския съюз и НАТО. Българската страна ще споделя своя опит с цел да съдейства на Република Македония да изпълни необходимите критерии за членство в Европейския съюз и ще подкрепя Република Македония за получаване на покана за членство в НАТО, съгласно съответните решения от срещите на върха на НАТО.

Член 3

Двете Договарящи се страни ще съдействат за развитието на сътрудничеството между държавите от Югоизточна Европа, за укрепване на разбирателството, мира и стабилността в региона и при осъществяването на регионални проекти, като част от процеса за създаване на единна Европа.

Член 4

1. Двете Договарящи се страни ще поддържат контакти и ще провеждат срещи между представителите на органите на държавната власт

на различни равнища за развитието на приятелските отношения и сътрудничеството.

2. Двете Договарящи се страни ще съдействат за поддържане на контактите между местните власти и гражданите на двете държави.

Член 5

Имайки предвид географската си близост, двете Договарящи се страни ще се стремят да създават необходимите правни, икономически, финансови и търговски условия за осигуряване на възможно най-широко движение на стоки, услуги и капитали. Те ще насърчават взаимните инвестиции и ще осигуряват тяхната защита.

Член 6

Двете Договарящи се страни ще подкрепят разширяването на туристическия обмен, както и развитието на подходящи форми на сътрудничество в областта на туризма.

Член 7

1. Двете Договарящи се страни ще разширяват и усъвършенстват транспортните връзки и другите комуникации помежду им, включително в рамките на регионалните инфраструктурни проекти.

2. Двете Договарящи се страни ще се стремят към облекчаване на митническите и гранични формалности за пътниците и стоките, които се придвижват помежду им.

Член 8

1. Двете Договарящи се страни ще насърчават активното и безпрепятствено сътрудничество в областта на културата, образованието, здравеопазването, социалната политика и спорта.

2. В срок най-късно до три месеца от влизането на този договор в сила, с цел задълбочаването на взаимното доверие, двете Договарящи се страни създават на паритетен принцип Съвместна мултидисциплинарна експертна комисия по исторически и образователни въпроси, за да допринесе за обективното, основаващо се на автентични и основани на доказателства исторически извори, научно тълкуване на историческите

събития. Комисията представя пред правителствата на Договарящите се страни ежегоден доклад за своята работа.

3. Двете Договарящи се страни ще организират по взаимна договореност съвместни чествания на общи исторически събития и личности, насочени към укрепване на добросъседските отношения в духа на европейските ценности.

Член 9

Двете Договарящи се страни ще полагат усилия за свободно разпространяване на информация, като насърчават и развиват сътрудничеството в областта на средствата за масово осведомяване чрез използване на възможностите на съвременните комуникационни средства. Двете Договарящи се страни се ангажират в защита на авторските и интелектуалните права на творците от двете държави.

Член 10

Двете Договарящи се страни ще разширяват сътрудничеството си в правната и консулска области по-специално по граждански, наказателни и административни въпроси, както и за решаване на хуманитарни и социални проблеми на техните граждани.

Член 11

1. Нито една от Договарящите се страни няма да предприема, подтиква и поддържа действия, насочени срещу другата държава, които имат неприятелски характер.

2. Нито една от Договарящите се страни няма да допуска нейната територия да бъде използвана срещу другата от организации и групи, които имат за цел извършването на подривни, сепаратистки и застрашаващи спокойствието и сигурността на другата Договаряща се страна действия.

3. Двете Договарящи се страни нямат и няма да предявяват териториални претенции една спрямо друга.

4. Всяка от Договарящите се страни има право да защитава правата и интересите на своите граждани, на територията на другата страна, в съответствие с международното право.

5. Република Македония потвърждава, че нищо от нейната Конституция не може и не трябва да се тълкува, че представлява или

някога ще представлява основа за намеса във вътрешните работи на Република България, с цел защита на статута и правата на лица, които не са граждани на Република Македония.

6. Двете Договарящи се страни ще предприемат ефикасни мерки за предотвратяване на недобронамерена пропаганда от страна на институции и агенции и ще обезкуражават дейности на частни субекти, насочени към подстрекателство на насилие, омраза или други подобни действия, които биха навредили на техните отношения.

Член 12

1. В рамките на 3 месеца от влизането в сила на този Договор, двете Договарящи се страни ще учредят Съвместна междуправителствена комисия. Комисията се съпредседателства от министрите на външните работи на двете Договарящи се страни и включва висши официални представители на двете държави.

2. Съвместната междуправителствена комисия ще провежда редовни срещи един път годишно, с цел преглед на ефективното прилагане на този Договор, приемане на мерки за подобряване на двустранното сътрудничество, както и решаване на възникнали по време на изпълнението на Договора въпроси. Всяка от Договарящите се страни може, при необходимост, да предложи организирането на допълнителни срещи на Съвместната междуправителствена комисия.

Член 13

1. Този Договор подлежи на ратификация съгласно конституционните изисквания на Договарящите се страни. Този Договор влиза в сила на датата на размяна на ратификационните документи на двете Договарящи се страни и остава в сила за неопределен период от време.

2. Този Договор може да бъде изменен с писменото съгласие между двете Договарящи се страни. Измененията се договарят по дипломатически път и влизат в сила в съответствие с алинея 1 на този член.

3. Всяка Договаряща се страна може да прекрати Договора чрез изпращане на писмено уведомление до другата Договаряща се страна. Договорът ще престане да бъде в сила една година след датата на получаване на това уведомление.

Член 14

Този Договор по никакъв начин няма да бъде тълкуван така, че да противоречи на двустранни или многостранни договори, по които двете Договарящи се страни са страни.

Подписан в Скопие, на 1 август 2017 г. в два оригинални екземпляра, всеки един на официалните езици на Договарящите се страни – български език, съгласно Конституцията на Република България и македонски език, съгласно Конституцията на Република Македония, като и двата текста имат еднаква сила.

ЗА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ

БОЙКО БОРИСОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ

ЗОРАН ЗАЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 678

от 8 ноември 2017 година

**ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЕ ДО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА РАТИФИЦИРАНЕ
НА ДОГОВОРА ЗА ПРИЯТЕЛСТВО, ДОБРОСЪСЕДСТВО И
СЪТРУДНИЧЕСТВО МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЯ**

На основание чл. 105, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 15, ал. 1 от Закона за международните договори на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония, подписан на 1 август 2017 г. в Скопие, Република Македония.
2. Предлага на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 1 и 8 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон договора по т. 1.
3. Министърът на външните работи да представи законопроекта по т. 2 в Народното събрание.
4. След влизането в сила на закона по т. 2 министърът на външните работи да осъществи размяната на ратификационните документи в съответствие с разпоредбите на договора по т. 1.

5. Министърът на външните работи да обнародва в „Държавен вестник“ договора по т. 1 в 15-дневен срок от датата на влизането му в сила за Република България.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Валери Симеонов

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков**

Вярно,

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:** 6

/Апостол Михов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№... 02.01-128
... 8 ноември ... 2017 г.

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	702 - 02 - 13
Дата	08 / 11 / 2017 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-н ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ

28
16 ✓

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЛАВЧЕВ,

На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 и 8 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....678..... на Министерския съвет от 2017 г. проект на Закон за ратифициране на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония.

Приложение: съгласно текста.

ЗА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Валери Симеонов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

N 750-01-199 / 09.11. 2017 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за ратифициране на Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество между Република България и Република Македония, № 702-02-13, внесен от Министерски съвет на 08.11.2017 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по външна политика

Комисии:

- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ